

Titta Kuisma ja Laila Nevakivi

LAPSEN OMA PÖLLÖKIRJA

Minerva

Lapsen oma pöllökirja

Omistettu Arille.

Erityiskiitos filosofian maisteri Heikki Koluselle
kommenteista käsikirjoitukseen.
Titta Kuisma

Kirjan kuvitus on omistettu Juhalle.
Ilman sinua nämä kuvat eivät olisi toteutuneet.
Laila Nevakivi

Taiteen edistämiskeskus, Suomen Tietokirjailijat ry ja Raija ja Ossi Tuuliaisen Säätiö ovat tukeneet teoksen kirjoittamista.

© Laila Nevakivi ja Titta Kuisma sekä Minerva Kustannus, 2023.
Minerva Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.
www.minervakustannus.fi

Teksti: Titta Kuisma
Kuvitus: Laila Nevakivi
Kansi: Laila Nevakivi
Taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-375-909-1
Painettu EU:ssa, 2023.

TITTA KUISMA, LAILA NEVAKIVI

Lapsen oma pöllökirja

minerva
MINERVA KUSTANNUS
HELSINKI

Sinivuokko
Hepatica nobilis

MUUKALAINEN METSÄSSÄ

Menninkäissisarukset Mielo ja Mini olivat kevätiltana lähdössä puunjuurakon alla olevasta kodistaan seikkailulle metsään.

- Tulkaapa kotiin ajoissa! menninkäismamma huolehti.
- Minä keitän teille kuusennorkkokeittoa, saatte sitten syödäksenne.

Mielo ja Mini riensivät ylös jyrkkää kalliorinnettä. He kiipesivät kallion laelle asti.

- Kieritään tästä alas! Mini ehdotti veljelleen.
- Juu! Mielo innostui.

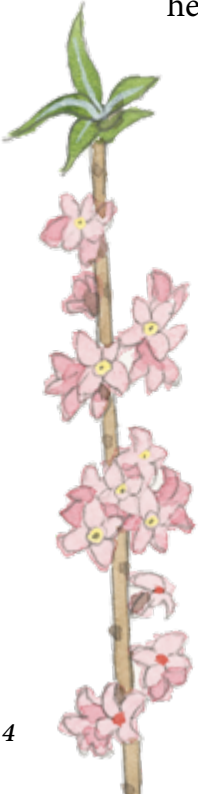
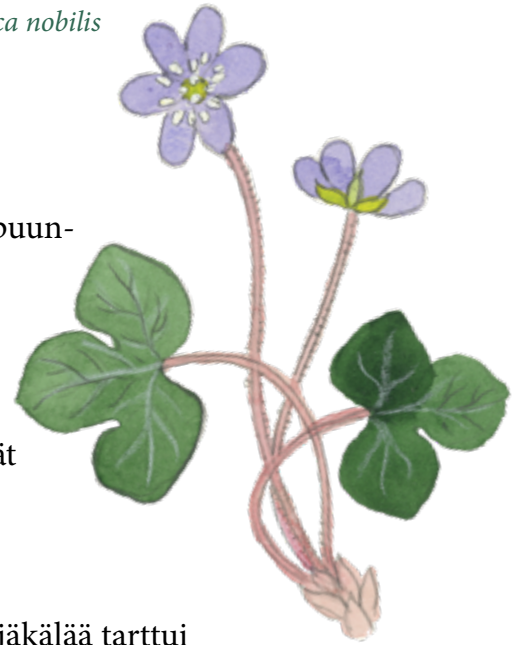
Pian menninkäiset jo kierivät pitkin rinnettä niin, että poronjäkälää tarttui heidän tuuheaan turkkiinsa.

Sisarukset mätkähtivät sammalmättäälle. Siitä he kipaisivat metsän eläinten käyttämälle polulle ja jatkoivat eteenpäin metsään, pidemmälle kuin koskaan aikaisemmin.

Pikkuherra Varpuspöllö huomasi menninkäisten tulevan sitä kohti. Se oli puunoksalla sopivasti suojassa, joten sitä oli vaikea nähdä. Niinpä Mielo ja Mini kulkivat aivan läheltä huomaamatta pöllöä lainkaan.

- Heippa! Pikkuherra Varpuspöllö vihelteli menninkäisille. He kääntyivät yllättyneinä katsomaan varpuspöllöä.
- Noin pientä pöllöä en ole ennen nähnytkään, Mielo ihmetteli.
- Pienuudesta on paljon hyötyä meille varpuspöllöille. Mahdumme hyvin tikankoloihin pesimään, varpuspöllö sanoi. – Mutta nyt minulla on teille tärkeää asiaa. Tulkaapa katsomaan, mikä tuolla metsässä oikein on!

Näsiä
Daphne mezereum

Pöllö pyrähti lentoon, ja menninkäiset kiirehtivät seuraamaan sitä.

Mini huomasi ensimmäisenä puron varrella kököttävän olennon.

– Katso, Mielo, tuolla, vähän kuin pöllön poikanen! Mini huudahti.

– Niin on, Mielo vastasi. – Mutta eihän sillä ole nokkaa, vaan nenä!

– Erikoisen näköinen kaveri, varpuspöllö tuumi. – Tuolla se on seisonut jo pitkään, ihan yksikseen. Ei siitä tunnu kukaan huolehtivan.

Menninkäiset lähtivät varovaisesti lähestymään

tummasilmäistä muukalaista.

Silloin tämä avasi suunsa ja parkaisi:

– Minulla on nälkä!

– Missä sinun äitisi on? Mini kysyi ja käveli olennon viereen.

– En minä tiedä, muukalainen vastasi. – Haluan lähteä mukaanne!

– No, kyllähän se sopii, Mini sanoi ja tarttui uutta kaveriaan kädestä.

Samassa muukalainen pudotti maahan jalkojensa juureen punaruskean sulan.

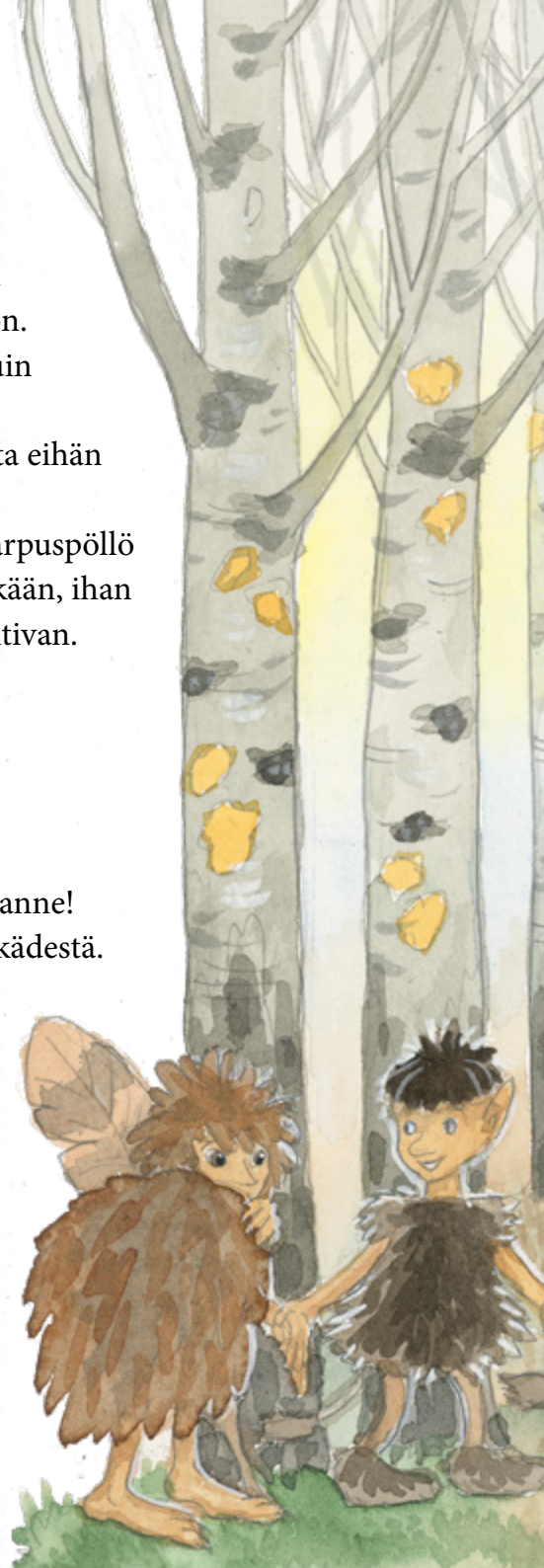
Mini tuijotti ihmeissään muukalaisen jalkoja:

– Sinulla on melkein samanlaiset jalat kuin meillä, mutta valtavan pitkät kynnet, kuin petolinnulla.

Olento ei sanonut siihen mitään, nosti vain sulan vikkelästi maasta.

Kolmikko lähti kulkemaan kotia kohti yhdessä.

– Nyt on kaikki hyvin! Pikkuherra Varpuspöllö iloitsi.

HELMI-ROUVA

Kotimatalla menninkäiset ja muukalainen kulkivat hienon haaparyhmän ohi.

– Kysytään Helmi-rouvalta, jospa se tietäisi jotakin, Mielo ehdotti.

Mielo käveli suuren haavan viereen ja rapsutti sen runkoa. Rungolla oli palokärjen tekemä vanha kolo.

Pian helmipöllön hämmästynyt naama ilmestyi pesäkolon suulle.

– Hyvää iltaa Helmi-rouva, anteeksi että häiritsemme, sinulla lienee siellä jo poikaset, Mielo sanoi kohteliaasti. – Mutta mahdatko tietää, missä tämän meidän kaverimme vanhemmat ovat?

Helmi tuijotti suurilla silmillään muukalaista.

– Eipä ole tutun näköinen. Nyt en valitettavasti voi auttaa, Helmi tokaisi ja katosi saman tien takaisin koloon.

Oli jo melkein pimeää, kun seurue palasi puunjuurakkokotiin.

– Missä ihmeessä te oikein olette olleet? menninkäismamma huolehti. Sitten hän huomasi muukalaisen: – Kuka sinä oikein olet?

– Minulla on nälkä, muukalainen sanoi surkeana.

– Me löysimme hänet metsään eksyneenä, Mielo kertoi.

– No, nyt saatte kaikki syödäksenne. Mietitään sitten, miten kaverinne pääsisi takaisin kotiin, mamma ehdotti.

HYYPI

Täysikuu möllötti taivaalla, kun menninkäismamma kömpi pesäjuurakosta ulos ja vihelsi metsään.

Ensin paikalle saapui Herra Helmipöllö, sitten sammalviittainen Metsän Tietäjä sekä Tuhiseva Mäyrä.

– Tervehdys, hyvät metsäneuvoston jäsenet! menninkäismamma julisti. – Odottakaapa hetki!

Mamma kävi hakemassa Minin, Mielon ja muukalaisen pesästä.

Kun kaikki olivat koolla, mamma kysyi metsäneuvostolta:

– Tiedättekö kuka lasteni uusi ystävä on, tai missä hän asuu?

– Hän on tullut kaukaa, Tietäjä tuumasi. – Näen hienon kartanopuiston.

Muut neuvoston jäsenet nyökkäilivät hiljaa, kunnes Herra Helmipöllö kysyi:

– Mikä sinun nimesi on?

Muukalainen ei vastannut, pyöritteli vain päätään. Yhtäkkiä hän käänsi päätään niin, että melkein koko naama katosi taakse. Muut näkivät vain muukalaisen niskan.

– Sinäpä käännät päätäsi hienosti! Herra Helmipöllö kehuu.

– Paremmin kuin minä. Sitten helmipöllö näytti, miten itse kääntää päätään.

– Me annamme sinulle nimen, Metsän Tietäjä kuulutti. – Nimesi olkoon Hyypi, Se on vähän kuin hyypiä, joka on vanha nimi pöllölle, ja sinä osaat kääntää päätäsi kuin pöllö. Tervetuloa joukkoomme, Hyypi!

Hyypi oli ihmeissään, mutta samalla onnellinen. Hän ei muistanut, miten oli joutunut yksin metsään, ja nyt hän yllättäen olikin ystävällisten olentojen ympäröimänä.

TORKKUJIA JA LAULAJIA

Kun aamu sarasti, menninkäiset ja Hyypi olivat syvässä unessa puunjuurakon alla. Hyypi nukkui puristaen kädessään hänelle rakasta linnunsulkaa.

Herra Helmipöllö torkkui puunoksalla. Nyt oli levättävä, sillä illalla olisi taas aika hakea myyriä pesäkolossa olevalle Helmi-rouvalle ja juuri kuoriutuneille poikasille.

Pikkuherra Varpuspöllöäkin väsytti kuusen oksien suojissa. Sekin oli ollut myyräjahdissa.

PÖLLÖJEN JÄNNITTÄVÄ ELÄMÄ

Menninkäiset löytävät metsästä eksyneen olennon, joka saa nimekseen Hyypi. Tämä kantaa mukanaan isoa pöllönsulkaa. Kesän Hyypi viettää menninkäisten luona ja kohtaa monenlaisia pöllöjä mitä ihmeellisimmissä paikoissa. Ensilumen tultua Hyypi lähtee selvittämään sulan arvoitusta ja sitä, mistä hän metsään joutui. Yllätys on melkoinen, kun arvoitus ratkeaa.

Kirjan mukaansatempaavissa tarinoissa, tieto-osioissa sekä upeissa kuvissa kerrotaan pöllöjen käyttäytymisestä ja elintavoista, kuten lentämisestä, saalistamisesta, kevätsoitimesta, pesinnästä ja tietysti porheistä pöllönpoikasista.

Kirja esittelee kaikki kymmenen Suomen luonnossa elävää pöllölajia sekä muutaman satunnaisesti vierailevan pöllölajin.

Titta Kuisma on hartolalainen lastenkirjailija, tietokirjailija ja ympäristökasvattaja.

Laila Nevakivi on helsinkiläinen palkittu kuvittaja, joka tunnetaan luonto- ja satukuvistaan. Hän on kuvittanut yli 20 lastenkirjaa.

minerva

L56.8 | 5+ | www.minervakustannus.fi

MIX
Paperi vastuullisista
lähteistä
FSC® C107574

ISBN 978-952-375-909-1

9 789523 759091

Kansi Laila Nevakivi